

Forfatter: Staffeldt, A. W. Schack von

Titel: Digterbekiendelse

Citation: Staffeldt, A. W. Schack von: "Digterbekiendelse", i Staffeldt, A. W. Schack von: *Samlede digte*, udg. af Henrik Blicher , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, C.A. Reitzel, 2001, s. 449. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-staffeldt01val-shoot-workid121705.pdf> (tilgået 18. juni 2021)

Anvendt udgave: Samlede digte

Digterbekiendelse

⌘ Jeg kan, jeg vil, jeg tør mig ikke lempe,
O Venner! efter Tidens usle Bud,
En himmelsk Ild, som ingen Magt kan dæmpe,
Dybt af mig selv til Vinger bryder ud,
Og derfor tør og derfor skal jeg kiæmpe
Med Tiden og dens Søn, hiin trædske Gud,
Som Mængden Meening kalder og nedknæler,
Mens Genien ham høit i Luften qvæler.

⌘ Dybt nede kun har denne Anteus Vælde,
Thi kun af Jordens Skiød hans Kraft gaaer frem,
Dog hist hvor Idealer, frie for Ælde,
Skiøndt evige, fra Aandens ÆTerhiem
Af gyldne Urner over Verdner hælde
Olympisk Nektardug og livne dem,
Der daaner Tidens Søn, der svinder Jorden,
Med Kronen skrider der en høire Orden.

⌘ Hvo ei indviet Adgang fik til dette,
Til Aandeverdnens høie Helligdom,
Ephemeriskt paa Tidens lave Slette
Til Dieliv letvinget flaggre om:
Men naar da Genien med aldrig trætte
Ildvinger op til Tankeverdnens Dom
Sig herlig svinger og dens Sol tør drikke,
Sin hæse Spot bag ham hiin hvidsle ikke!

450

⌘ Med Ynde Kraftløsheden sig bevæger,
Hvad ei beundres kan, det tækkes skal,
Dog medens hiin af jordiskt Blomsterbæger
Aromer suger dybt i lave Dal,
Høit Kraften sig med Nektarskaalen qvæger
I Favn af et huldsaligt Ideal:
Med Charis ei, med Hebe gik Alciden
Da han sig herligt opsvang over Tiden.

⌘ Æsk ei af Ørnen, at han sig skal svinge
Imellem Uveir, travle Bier lig,
Som hvirvle sig i stedse mindre Ringe
Om Blomsten og i den nedsænke sig:
Thi vildt det stormer fra hans Risevinge,
Hans høie Flugt er idel Kraft og Krig,
Paa Zeus-Kronions Septer han udhviler
Og med hiin første Ild til Jorden iler.

⌘ O du, som Guderne ei foretrække
Til deres Idealers føie Laan,
Skal Geniernes Flugt sig kun udstrække
Til Kredsen af dit korte Trællebaand?
Og hvis de svinder bort bag Skyers Dække
Og du ei følger dem i Blik og Aand,
Troer du, at naar de see den aabne Himmel,
De hvirvles ned i Tankeløsheds Svimmel?

⌘ Og ei, dig selv bedragende, du kalde
Fuldkommenhed hvad Feilfrihed kun er!
Kun store Mestre vældigt kunne falde,
Det dybe Fald om Høiden Vidne bær
Og den kun er en Heros mellem Skialde,
Som uden Frygt gik store Farer nær,

Thi af det samme Væld alt Stort frem spiller,
Som Ondt og Godt det siden sig adskiller.

451

⌘ Dog derfor ei du troe at jeg foragter
Den strænge Nemesis og Gratien:
Til Maal og Forhold dannende jeg tragter,
Til Yndesløret som ombølger den,
Men ikke jeg det *Tækkelige* agter
Naar jeg en Kunstens Heros stiller hen,
Barbarisk ædel, prydløs, skal han skrække
Og som et Fortidssyn af Slummer vække.

⌘ Hvo i sit Værk kan Alt og Eet foreene?
Den Lod end ei af Skiebnsens Urne faldt,
Men Charis staaer hos Anadyomene
Og Høihed reiser Hæres Storgestalt;
Sødt lokker Cittrens smeltende Gamene,
Calliope til Kampens Brag er kaldt,
Ved Skiønheds Alter staae Alcibiader,
I Løveblod Alcider dybt sig bader.

⌘ I Enkelthedens bølgefulde Rige
Er Kraft og Ynde i en evig Splid,
Athleter lig, de for hinanden vige
Og stedse vexler den uvisse Strid;
Til fælles Seir de kun sig sammensmige
I hiin den store *Alhermaphrodit*,
Ham, som det Heele med Gestalt omskriver,
Mens Tidens Strømme ham som Blod opliver.

⌘ Ved tvende Kræfters Samstød Alting bliver:
Den eene virker stedse lige hen,
Den anden kun med Grændser rundt omskriver
Og ved sin viise Modstand styrer den,
Og medens denne hiin tilbagedriver,
Hvad eller trænges i sig selv igien,
Een mandig sig som Vælde skal forkynde,
Den anden blid og qvindelig som Ynde.

452

⌘ Af deres Blanden hver Natur oprinder,
Dog i det Heele Ligevægt kun er,
Det skiønne Maal og Forhold ak! forsvinder
I alt det Enkelte og Eene her:
I Blandinger af meer og mindre, binder
Sig dette, stræbende det Heele nær -
Tør jeg ei begge i min Barm foreene,
Da Skiebnen mig den Mandige forleene!

⌘ Jeg agter ikke Daarskab, Jordens Datter,
Og Tidens Lænker jeg heroisk brød;
Mig skrækker ei de Uindvi'des Latter,
Selv om det Helligste den ofte lød.
Det Vanlige det Store ikke fatter,
Thi træder dette hen med vældigt Stød,
For Genien maae selv Naturen vige,
Hvis hun i ham sig selv vil ikke svige.

⌘ Paa Høiden af olympiskt, selvskabt Nøie,
Hvor med sin Yndling hun i Storm opfoer,
Hun Tidens Rige blotted' for hans Øie
Og Evighed i Værket ham tilsoer.
Lig nyefødt Øe, opstødt til Lysets Høie,
Hvor ingen Nuslægt fryder sig og boer

Og som bag svundne Sekler først skal grønnes,
Hans store Værk, skiøndt seent, dog vidst paaskiønnes.

☒ Og ei er den en Genius som brænder
Sit Offer af for den medfødte Tid,
Kan Millioner laurbærfulde Hænder
Belønne Kunsten, ved hvis høie Id
Den store Alaand sig i os erkiender
Og vi i ham, i Evigheden Tid?
Alaandens Blik igiennem Kunsten tindre,
Hans dagende Bevidsthed i vort Indre.

453

☒ Saaledes Kunsten i sig selv medbærer
Sin Løn, sin Høihed og sin Evighed,
Den Evige af eget Indre nærer
Sin ægte Datter, som han frydes ved.
I Guddomstolke! store Digtre! lærer
Heraf den ædle Lod som I fik med,
Og I, Frugtløse! det sig ei kan sømme
At skabe, lærer heraf at bedømme.

☒ Vanhellige! som Værket vil forkaste
Før i dit Indre det nyeblevet staaer:
Den Gienskiald kun berømme skal og laste,
Som det i sig hiin udenfor formaaer.
Du kan mod Oceanet dig formaste
Og straffe Risebølgen som den slaaer,
Men først indfat den i din Haand og siden
Din Dom skal lære os, hvor stor, hvor liden.

☒ Og begge, du, som seirende dig svinger
Ud af Naturens Kreds ved Egenmagt,
Og du, som hiin ved stille Love tvinger
Og ordner jevnt hans vildthenstrø'de Pragt,
I helligt Samfund eders Offer bringer
Og slutter ofrende en evig Pagt,
Hinanden værdige I begge være,
Og Kunsten som det Ypperste I ære!

☒ Thi Pieriderne er ikke Terner,
Som Ephesus's Gudinde klæde paa,
De, selv guddommelige, over Stierner
Med Guder og Heroer herligt gaae.
Op, Digtre! alt det Jordiske bortfierner,
Da skal I snart det Himmelske opnaae,
Thi Kunsten er lig Troens skønne Rige,
Kun ubesmattet Frahold did tør stige.